

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

AK Parti hükümetleri tarafından ülkemizde kamu hizmetlerinin sağlanması, yatırımların gerçekleşmesi için sıklıkla başvurulmuş yöntemlerden biri olan Kamu-Özel İş Birliği modelinin son yıllarda şehir hastanelerinin, bazı ulaşım ve enerji projelerinin inşasında kullanıldığı tüm kamuoyunca bilinmektedir. Büyük çaplı projelerin yapımını üstlenen şirketlere verilen ÖTV, KDV, gümrük muafiyeti, otoyol geçiş garantileri gibi durumların Hazine'ye bindirdiği yük bütçede önemli bir yer tutmaktadır. İçinde bulunduğumuz ağır ekonomik kriz göz önüne alındığında kamu kaynaklarının bu model ile verimli kullanılıp kullanılmadığı noktasında bazı şüpheler oluşmaktadır. Kamu-Özel İş Birliği modeli çerçevesinde hayata geçirilen ve yatırım planları içinde yer alan tüm projelerin kamuya getirdiği ve getireceği yüklerin tespit edilmesi ve kamu zararı oluşmaması noktasında gerekli tedbirlerin alınması amacıyla, Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 25/07/2023

Ersin BEYAZ

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

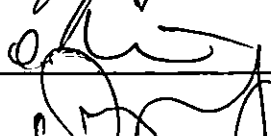
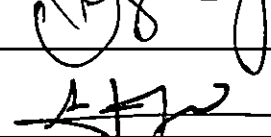
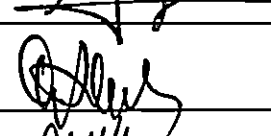
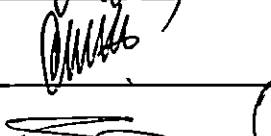
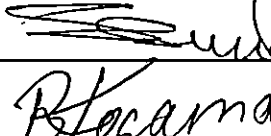
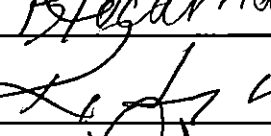
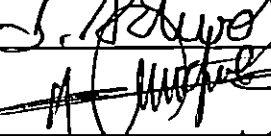
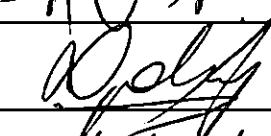
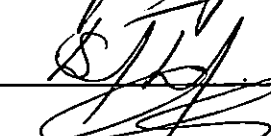
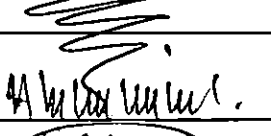
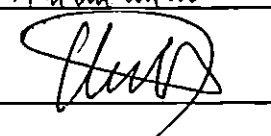
Ülkemizde son yıllarda hayata geçirilen kamu hizmetlerinin önemli bir kısmı, Kamu Özel İşbirliği modeliyle gerçekleştirilmektedir. Özellikle ulaşım alanındaki hizmetlerin büyük bir bölümü bu model üzerinden hayata geçmektedir. Doğrudan kamu tarafından yapılmayan ve işletme hakkı uzun yıllar boyunca özel sektör şirketlerine verilen projeler orta ve uzun vadede ekonomimizin ve milletimizin sırtında büyük bir yük oluşturmaktadır. Türkiye'nin geleceğini ipotek altına alan ve ciddi bir bütçe yükü oluşturan projelerin detayları, ihale süreçleri de çoğu zaman şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

Örneğin; Kamu-Özel İş Birliği modeliyle inşa edilen Çanakkale Köprüsü'nün, Mayıs 2034 tarihinde kamuya devrine kadar geçecek sürede işletmeci Daelim-Limak-SK-Yapı Merkezi Ortak Girişimi'ne günde 45.000 araç ve araç başına 17,7 Euro garanti verilmiş olup bu ücret her yıl Euro bölgesi enflasyonuna göre güncellenecektir.

AK Parti iktidarı döneminde yapılan Osmangazi Köprüsü'nün maliyeti 1,2 milyar dolar tespit edilmiş ve bu rakam otoyollarla birlikte toplam 6,5 milyar dolar olarak hesaplanmıştır. Günde 40 bin araç geçişi için hazine garantisi verilen köprü için belirlenen 35 Dolarlık geçiş ücreti her yıl Amerika Birleşik Devletleri'ndeki enflasyon kadar artırılmaktadır. Köprü'nün, 15 yıl 7 ay olan işletme süresince garanti edilen gelir 7,8 milyar dolar olacaktır. Yine aynı dönem yapımı tamamlanan ve hizmete giren Avrasya Tüneli için günlük 70 bin araç geçişi ve araç başına 4 dolar ücret garantisi verilmiştir. 25 yıllık işletme süresince, geçen ve geçmeyen araçlar nedeniyle firmanın devletten alacağı tutar 2,6 milyar doları bulmaktadır. Avrasya Tünelinin maliyeti ise 1,4 milyar dolar olarak hesaplanmış ve bu hesaba göre şirketin tünelden 25 yılda kazanacağı parayla aynı özelliklerde 2 tünel yapılabileceği hesaplanabilmektedir. İhalesi 22 milyar 152 milyon Euro artı KDV olarak yapılan ve Hazine'nin yüzde 61 düzeyinde garanti verdiği İstanbul Havaalanı'na 25 yıllık işletme süresi verilmiş ve işletmeciye ÖTV, KDV, gümrük muafiyeti gibi avantajlar sağlanmıştır. Devletimizin kasasından, gelen her yolcu için dış hatlarda 20 Euro, iç hatlarda 5 Euro para çıkmaktadır.

Garantilerinin Dolar ya da Euro cinsinden verildiği projelerin getirdiği yük kur artışları ile daha da katlanmakta ve geleceğe yönelik önemli bir risk oluşturmaktadır. Yapılan sözleşmelerde belirlenen geçiş ücretleri Dolar üzerinden olduğunda ABD, Euro üzerinden olduğunda ise Euro bölgesi enflasyonuna göre güncellenmesi ise ülkemize yüklenen faturayı her yıl daha da ağırlaştırmaktadır. Sözleşmelere göre, hükümetin öngörüsüz, plansız ve

hesapsız şekilde gerçekleştirdiği havalimanı, otoyol ve köprü, hastane ve enerji projeleri için 2040'lı yıllara kadar devlet ve millet kasasından 157,8 milyar Dolar çıkacağı hesaplanmaktadır. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz ortamı da göz önüne alınarak; kamu zel İř birliği modeli çerçevesinde hayata geçirilen ve yatırım planları içinde yer alan tüm projelerin kamuya getirdiği ve getireceği yüklerin tespit edilmesi ve kamu zararı oluşmaması noktasında gerekli tedbirlerin alınması amacıyla, Anayasa'nın 98, İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Ünal KARAMAN	Konya	
M. Satuk Bayra Karaman	İstanbul	
AYYİCE TÜRKER TAŞ	Adana	
Doğan ÖZTÜRK	Denizli	
Ahmet ERSAĞ YÖN	İSTANBUL	
Ömer KARAKAŞ	AYDIN	
Turan Yaldir	Akocay	
Senol SUND	Manisa	
Burhanettin Kocaman	Mersin	
Ridvan H.	Gölköle	
Yusuf DİDİN	Trabzon	
Selcan Başçı Husein	TEKİRDAĞ	
BURAK AKSURAK	İSTANBUL	
Dursun ATAŞ	Kayseri	
Nimet Özdemir	İstanbul	
A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU	İSTANBUL	
M. Selim Fındık	İstanbul	
Yücel Arslan	ANKARA	
Ahmet ESER DAKIBAZIN	Ankara	
Mustafa Özalp	İzmir	